

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Схвалено

Вченою радою Чернівецького
національного університету імені
Юрія Федьковича, протокол № 8
від 31 серпня 2016 року

Затверджено

Ректор Чернівецького національного уні-
верситету імені Юрія Федьковича
_____ С. В. Мельничук
« ____ » _____ 2016 року

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 082 Міжнародне право

(240 кредитів)

Чернівці, 2016

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 082 Міжнародне право розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Програма відповідає першому (бакалаврському) рівню вищої освіти та шостому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

Укладачі програми:

Никифорак М. В. – доктор юридичних наук, професор.

Меленко С.Г. – доктор юридичних наук, професор.

Гаврилюк Р. О. – доктор юридичних наук, доцент.

Боднарук М. І. – доктор юридичних наук, доцент.

Черновський О.К. – доктор юридичних наук, доцент.

Жаровська Г. П. – кандидат юридичних наук, доцент.

Рецензенти:

1. **Денисов Володимир Наумович**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної Академії правових наук України, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Київського університету права Національної академії наук України.
2. **Репецький Василь Миколайович**, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка.
3. **Хохуляк В'ячеслав Віссаріонович**, доктор юридичних наук, доцент, начальник Головного територіального управління юстиції у Чернівецькій області.
4. **Косович Віталій Мирославович**, доктор юридичних наук, доцент кафедри теорії та філософії права Львівського національного університету імені Івана Франка.

Програму погоджено:

Гарант освітньої програми

доц. О. В. Руденко

Декан юридичного факультету

проф. П.С. Пацурківський

Перший проректор

проф. Р. І. Петришин

Загальна характеристика освітньо-професійної програми

У цій програмі для формування шифрів застосовуються скорочення: ННД – нормативні (обов'язкові) навчальні дисципліни; ДВС – дисципліни вільного вибору студента.

Програма встановлює: необхідний рівень теоретичних знань, практичних умінь, навичок та інших компетентностей, здобутих особою, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної юридичної діяльності; нормативний зміст навчання в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича на даній спеціальності, обсяг і рівень засвоєння у процесі підготовки компетентностей відповідно до вимог першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за фахом Право; перелік навчальних дисциплін підготовки бакалавра в галузі 08 Право за спеціальністю 082 Міжнародне право; форми проміжної і підсумкової атестації; термін навчання.

1. Мета і завдання освітньо-професійної програми

1.1. Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Обсяг освітньо-професійної програми становить 240 кредитів ЄКТС.

Метою освітньо-професійної програми є здобуття бакалавром необхідних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок загальних засад практичної юридичної діяльності, інших компетентностей за спеціальністю 082 Міжнародне право, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності. Освітньо-професійна програма вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 082 Міжнародне право має своїм завданням забезпечення розуміння студентом права як соціального явища, атрибутивно пов'язаного з людиною. Вивчення студентами права та його джерел ґрунтується на європейських правових цінностях, стандартах і принципах, в основу яких покладено верховенство права, права та основоположні свободи людини, плюралістичну демократію.

Цілями даної освітньо-професійної програми є також формування у здобувачів компетентностей, необхідних для застосування права, розуміння природи і змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин. Здобувачі ступеня вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 082 Міжнародне право повинні бути готові захищати права і законні інтереси людини, бути відданими принципам людської гідності, справедливості, неупередженості, співпереживання та дотримання високих етичних стандартів, служити Україні, яка є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою, громаді та усьому суспільству.

1.2. До основних завдань освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів належать: формування у студентів соціально-особистісних, загальних та фахових компетентностей, достатніх для отримання ними

необхідних теоретичних і практичних знань, умінь та навичок за обраною спеціальністю, для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності; забезпечення об'єктивного проміжного і підсумкового контролю якості засвоєння студентами необхідними для професійної діяльності знань; вироблення у студентів практичних навичок застосування цих знань у майбутній професійній діяльності правника.

2. Зміст освітньо-професійної програми

2.1. Освітньо-професійна програма передбачає соціально-особистісну загальну та професійну теоретичну і практичну підготовку, що забезпечує набуття студентом необхідних компетентностей.

Освітньо-професійна програма вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 082 Міжнародне право містить наступні складові:

2.1.1. теоретичну підготовку, яка передбачає формування знань про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення і застосування; права Європейського суду з прав людини, міжнародного публічного та приватного права, права Європейського Союзу, фахової англійської та німецької мови; принципи, а також природу та зміст базових галузей права; етичні стандарти правничої професії;

2.1.2. оволодіння основами юридичної методології, що включає в себе правову оцінку поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікацію правової ситуації і виділення з неї правової проблеми та її вирішення з використанням належних правових стандартів, правових принципів і відповідних правових методів;

2.1.3. практичну підготовку, яка включає у себе отримання основних практичних навичок та умінь, в тім числі навичок і умінь аналітичного, логічного, критичного та креативного юридичного мислення;

2.1.4. опанування професійного світогляду, що включає етичні і моральні стандарти професійної поведінки, принципи верховенства права, європейські стандарти права, законності, справедливості і захисту прав людини та її основоположних свобод, прав та законних інтересів інших суб'єктів правовідносин.

2.1.5. завершується освітньо-професійна підготовка вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки зі спеціальності 082 Міжнародне право складанням державного іспиту зі спеціальності, державного іспиту з фахової англійської мови та державного іспиту з фахової німецької мови.

2.2. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалавра та максимальний навчальний час за циклами наведено у Таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки бакалавра

№	Цикли дисциплін	Навчальних	Кредитів
----------	------------------------	-------------------	-----------------

		годин	
1.	Цикл загальної підготовки	2445	81,5
1.1.	Обов'язкові навчальні дисципліни	1545	51,5
1.2.	Вибіркові навчальні дисципліни	900	30
2.	Цикл професійної підготовки	4485	149,5
2.1.	Обов'язкові навчальні дисципліни	3585	119,5
2.2.	Вибіркові навчальні дисципліни	900	30
3.	Навчальна практика	270	9
Разом		7200	240

2.3. Нормативна частина освітньо-професійної програми:

2.3.1. Перелік нормативних (обов'язкових) дисциплін з кількістю навчальних годин і кредитів ECTS, що відводиться на їх вивчення, наведено у Навчальному плані.

2.3.2. Нормативна частина навчального плану включає в себе дисципліни, спрямовані на здобуття особою знань у загальнонауковій сфері, а також у галузях загальноюридичних та міжнародно-правових дисциплін, формування системного правового світогляду, етики і загального культурного кругозору, здобуття компетентностей практичного правозастосування тощо.

Таблиця 2

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
Цикл загальної підготовки						
Обов'язкові навчальні дисципліни						
1.	Актуальні питання історії та культури України	5	150	45	105	екзамен
2.	Вступ до спеціальності	3,5	105	30	75	екзамен
3.	Фахова англійська мова	14	420	420		залік, екзамен
4.	Фахова німецька мова	14	420	420		залік, екзамен
5.	Філософія	4	120	30	90	екзамен
6.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	90	30	60	екзамен
7.	Правничі дослідження, аналіз та письмо	3	90	30	60	екзамен
8.	Правничі системи сучасності	5	150	60	90	екзамен
Цикл професійної підготовки						
Обов'язкові навчальні дисципліни						

1.	Теорія права	5	150	60	90	екзамен
2.	Історія міжнародного права	5,5	165	60	105	екзамен
3.	Конституційне право України	6	180	75	105	екзамен
4.	Адміністративне право	6	180	60	120	екзамен
5.	Цивільне право	13	390	150	240	екзамен
6.	Порівняльне конституційне право	6	180	60	120	екзамен
7.	Кримінальне право	11	330	120	210	екзамен
8.	Міжнародне публічне право	10	300	120	180	екзамен
9.	Міжнародне приватне право	10	300	120	180	екзамен
10.	Міжнародне кримінальне право	4,5	135	60	75	екзамен
11.	Право Європейського Союзу	11,5	345	150	195	екзамен
12.	Міжнародний комерційний арбітраж	5,5	165	60	105	екзамен
13.	Дипломатичне та консульське право	4,5	135	45	90	екзамен
14.	Legal Writing: workshop (Юридичне письмо: практикум англійською мовою)	4	120	60	60	екзамен
15.	Juristischen Brief: Werkstatt (Юридичне письмо: практикум німецькою мовою)	4	120	60	60	екзамен
16.	Міжнародне фінансове право	6	180	75	105	екзамен
17.	Право Європейського суду з прав людини	7	210	90	120	екзамен
Всього:		171	5130	2490	2640	

2.4. Вибіркові навчальні дисципліни освітньо-професійної програми (цикл загальної та професійної підготовки)

2.4.1. Перелік вибірових дисциплін з кількістю навчальних годин і кредитів ECTS, що відводиться на їх вивчення, наведено у Навчальному плані. Атрибутивним принципом даної освітньо-професійної програми є щорічне оновлення цього переліку.

2.4.2. Дисципліни вибору студента спрямовані на здобуття останніми поглиблених спеціальних теоретичних і практичних знань, таких же умінь і навичок за обраною спеціальністю, розуміння ними основоположних тенденцій еволюції права та розвитку європейських і світових стандартів права та інновацій у цій сфері, вдосконалення власної особистості тощо.

2.4.3. Вибіркова частина навчального плану створює передумови для відображення у змісті освітньо-професійної програми особливостей вузькопрофільної підготовки в межах обраних дисциплін, для диференціації та індивідуалізації підготовки бакалаврів із спеціальності 082 Міжнародне право із врахуванням їх майбутньої професійної діяльності.

2.4.4. Кожного семестру студент обирає дві навчальні дисципліни, по одній з кожного блоку підготовки, загалом – шістнадцять навчальних дисциплін.

Таблиця 3

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Семестр / Форма контролю
Цикл загальної підготовки						
Вибіркові навчальні дисципліни*						
1.	Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів	3,5	105	30	75	1 / залік
2.	Цінності європейської цивілізації*	3,5*	105*	30*	75*	1 / залік*
3.	Фізичне виховання*	3,5*	105*	30*	75*	1 / залік*
1.	Філософія міжнародного права	4	120	30	90	2 / залік
2.	Доктрини міжнародного права*	4*	120*	30*	90*	2 / залік*
3.	Фізичне виховання*	4*	120*	30*	90*	2 / залік*
1.	Медіація у міжнародному праві	3,5	105	30	75	3 / залік
2.	Основи	3,5*	105*	30*	75*	3 / залік*

	ораторського мистецтва*					
3.	Європейська грантова система*	3,5*	105*	30*	75*	3 / залік*
1.	Міжнародно-правові питання громадянства	4	120	30	90	4 / залік
2.	Історія дипломатії*	4*	120*	30*	90*	4 / залік*
3.	Європейська традиція права*	4*	120*	30*	90*	4 / залік*
1.	Міжнародне інформаційне право	3,5	105	30	75	5 / залік
2.	Світоглядні джерела європейського права*	3,5*	105*	30*	75*	5 / залік*
3.	Міжнародне митне право*	3,5*	105*	30*	75*	5 / залік*
1.	Міжнародне гуманітарне право	4	120	30	90	6 / залік
2.	Міжнародне судочинство*	4*	120*	30*	90*	6 / залік*
3.	Тлумачення норм міжнародного права*	4*	120*	30*	90*	6 / залік*
1.	Мирне вирішення міжнародних спорів	3,5	105	30	75	7 / залік
2.	Право міжнародних договорів*	3,5*	105*	30*	75*	7 / залік*
3.	Дипломатичний протокол та етикет*	3,5*	105*	30*	75*	7 / залік*
1.	Конкурентне право ЄС	4	120	45	75	8 / залік
2.	Система принципів міжнародного права: теорія і практика застосування*	4*	120*	45*	75*	8 / залік*
3.	Право транснаціональних корпорацій*	4*	120*	45*	75*	8 / залік*
Всього		30	900	255	645	
Цикл професійної підготовки						
Вибіркові навчальні дисципліни*						
1.	Теорія міжнародних відносин	3,5	105	30	75	1 / залік

2.	Універсальне міжнародне право ООН*	3,5*	105*	30*	75*	1 / залік*
3.	Основи юридичної клінічної практики*	3,5*	105*	30*	75*	1 / залік*
1.	Правова система Польщі	4	120	30	90	2 / залік
2.	Імплементация в Україні Європейської Хартії регіональних або міноритарних мов*	4*	120*	30*	90*	2 / залік*
3.	Аналітика в міжнародних відносинах	4*	120*	30*	90*	2 / залік*
1.	Транскордонне співробітництво	3,5	105	30	75	3 / залік
2.	Правова система Італії*	3,5*	105*	30*	75*	3 / залік*
3.	Юридична освіта в ЄС*	3,5*	105*	30*	75*	3 / залік*
1.	Міжнародне сімейне право / International Family Law	4	120	30	90	4 / залік
2.	Міжнародне трудове право*	4*	120*	30*	90*	4 / залік*
3.	Правові системи Німеччини та Австрії*	4*	120*	30*	90*	4 / залік*
1.	Захист інтересів держави в Міжнародному Суді ООН	3,5	105	30	75	5 / залік
2.	Міжнародне морське право*	3,5*	105*	30*	75*	5 / залік*
3.	Правова система Румунії*	3,5*	105*	30*	75*	5 / залік*
1.	Захист прав біженців та внутрішньо переміщених осіб	4	120	30	90	6 / залік
2.	Міжнародно-правові аспекти злочину геноциду*	4*	120*	30*	90*	6 / залік*
3.	«Jus cogens» в системі сучасного міжнародного права*	4*	120*	30*	90*	6 / залік*
1.	Правове	3,5	105	30	75	7 / залік

	регулювання асоціації між Україною та ЄС					
2.	Шенгенська угода і свобода пересування*	3,5*	105*	30*	75*	7 / залік*
3.	Економічний та валютний союз ЄС*	3,5*	105*	30*	75*	7 / залік*
1.	Правовий статус іноземців в ЄС	4	120	45	75	8 / залік
2.	Право ЄС у сфері юстиції та внутрішніх справ*	4*	120*	45*	75*	8 / залік*
3.	Міжнародне екологічне право / International Environmental Law*	4*	120*	45*	75*	8 / залік*
Всього		60	1800	510	1290	
* В семестр студент обирає дві дисципліни із запропонованого переліку – по одній з кожного циклу підготовки						

3. Навчальна практика

3.1. Навчальна практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів у галузі 08 Право за спеціальністю 082 Міжнародне право і має на меті набуття останніми професійних навичок та вмінь відповідного рівня діяльності.

3.2. Метою навчальної практики є формування у студентів компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру у сфері майбутньої професійної правничої діяльності, а також поглиблення і закріплення теоретичних знань, здобутих у процесі гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та професійної підготовки.

3.3 Згідно з навчальним планом підготовки бакалаврів міжнародного права, навчальна практика проводиться у четвертому, шостому і восьмому семестрах у обсязі 270 год. (9 кредитів ECTS), у тому числі перекладацька практика – обсягом 90 год. (3 кредити ECTS).

4. Очікувані результати навчання

(компетентності освітньої і професійної складової)

а. Освітньо-професійна програма вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 082 «Міжнародне право» спрямована на надання студентам знань та вироблення у здобувачів освітнього ступеня навичок, необхідних для здійснення ними професійної діяльності у сфері права та міжнародного права; формування у студентів соціально-особистісних, загальних та спеціальних компетентностей.

б. У результаті навчання очікується набуття студентами наступних

соціально-особистісних компетентностей:

- i. здатність до організації власної професійної діяльності;
- ii. здатність до системного критичного мислення;
- iii. формування професійного світогляду і творчого мислення;
- iv. здатність до навчання впродовж життя;
- v. здатність до критики й самокритики, толерантність до різних ідей професійного плану;
- vi. креативності, здатності до системного мислення;
- vii. адаптивності та комунікабельності;
- viii. наполегливості у досягненні мети;
- ix. турбота про якість виконуваної роботи;
- x. володіння навиками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземними мовами.

с. Також очікується набуття наступних загальнопрофесійних компетентностей, зокрема:

- i. розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності;
- ii. аналітичних здібностей;
- iii. навичок управління інформацією;
- iv. здатність виявляти актуальні проблеми;
- v. вміння здійснювати теоретичний аналіз проблем у сфері права;
- vi. здатність пропонувати та обґрунтовувати власну позицію;
- vii. володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності;
- viii. розуміння необхідності участі в конкурсах та грантових і стипендіальних програмах;
- ix. знання основ методології, техніки і організації професійної діяльності, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної діяльності;
- x. здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних досягнень у сфері права;
- xi. генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних областях;
- xii. здатність репрезентувати результати власної професійної діяльності та аргументовано їх обстоювати.

d. Спеціальні компетентності. Освітній процес зі спеціальності 082 «Міжнародне право» за першим (бакалаврським) рівнем покликаний сформулювати у студента широкий спектр теоретичних і прикладних знань про природу і призначення права, його принципи та зміст, а також навичок та умінь у процесі правозастосування у сфері міжнародного права, зокрема:

- i. системне розуміння історичних етапів формування правової думки у сфері міжнародного права, вміння використовувати теоретичну спадщину минулого у своїй власній професійній діяльності;
- ii. розуміння тенденцій, закономірностей, факторів і умов формування юридичної науки, у тому числі й у сфері міжнародного права, її місця

- в системі соціально-гуманітарного знання, правової політики, правової культури громадян і суспільства в цілому;
- iii. оволодіння сучасними правовими теоріями і концепціями та здатність до їх критичного аналізу й оцінки;
  - iv. здатність застосовувати інтелектуальний інструментарій, понятійно-категоріальний апарат, необхідний для формування професійної позиції правника-міжнародника;
  - v. здатність аналізувати конкретні правові явища, ситуації та процеси із застосуванням доступного аналітико-прогностичного інструментарію;
  - vi. здатність планувати та здійснювати власну професійну діяльність;
  - vii. знання Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод і прецедентної практики Європейського суду з прав людини;
  - viii. знання стандартів європейського публічного та приватного права;
  - ix. знання основ права Ради Європи та права Європейського Союзу;
  - x. поглиблення знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право; кримінальне і кримінальне процесуальне право;
  - xi. здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
  - xii. здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції;
  - xiii. здатність застосовувати юридичну аргументацію;
  - xiv. здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

5. Очікувані результати практичної підготовки (компетентності практичної складової)

5.1. Практична складова спрямована на формування умінь і навичок, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного правового характеру, а також поглиблення і закріплення знань, здобутих у процесі гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової та професійної підготовки студентів-правників.

5.2. Практична складова передбачає:

5.2.1. навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

5.2.2. уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій;

5.2.3. навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;

5.2.4. навички консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації;

5.2.5. навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування;

5.2.6. навички критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;

5.2.7. вміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії;

5.2.8. навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, оцінка її достовірності, використання сучасних інформаційних технологій і баз даних;

5.2.9. вміння працювати самостійно, діяти у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань;

5.2.10. вміння примирювати сторони з протилежними інтересами;

5.2.11. вміння визначити пріоритети та проявляти наполегливість у досягненні поставлених завдань і виконанні взятих зобов'язань.

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього рівня бакалавр зі спеціальності 082 Міжнародне право, сформульований у термінах результатів навчання

6.1. Результати навчання здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» зі спеціальності 082 «Міжнародне право» оцінюються за семибальною шкалою оцінювання. Порядок оцінювання результатів навчання затверджено Вченою радою університету та ректором університету у відповідності до вимог чинних правових актів.

6.2. Система оцінювання результатів навчання базується на наступних основних принципах:

6.2.1. обґрунтованість – оцінка повинна бути співмірною рівню результатів навчання;

6.2.2. неупередженість – результати оцінювання повинні бути об'єктивними і не залежати від суб'єктивної позиції того, хто оцінює, а критерії та методи оцінювання – бути єдиними щодо всіх, хто оцінюється;

6.2.3. зрозумілість – система оцінювання повинна бути чіткою і повністю визначеною наперед як для тих, хто оцінює, так і тих, кого оцінюють;

6.2.4. корисність – оцінювання повинно позитивно сприйматись тими, хто оцінюється, відігравати роль одного з найголовніших мотиваційних чинників добросовісної професійної підготовки і бути позитивним внеском у здійснення завдань освітньої програми.

6.3. Результати успішного набуття вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 082 Міжнародне право передбачають її диференціацію на: **відмінний** (відповідає високим вимогам – оцінка А), **типовий** (відповідає середнім і вище середнього рівня вимогам – оцінки С і В) і **пороговий** (відповідає мінімальним і вище мінімального рівня вимогам –

оцінки E і D) рівні за вимогами до компетентностей здобувачів освітнього ступеня відповідно до міри засвоєння нормативного змісту підготовки:

6.3.1. відмінний рівень. Досягнення цього рівня означає дуже добре чи відмінне оволодіння знаннями, уміннями і практичними навичками. Здобувач освітнього ступеня може вільно застосовувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички у складних ситуаціях. Для відмінного рівня характерно наявність зв'язку між різними знаннями з точки зору цілісного підходу, тому здобувач освітнього ступеня може здійснити аналіз певної інформації у контексті системності знань. Здобувач освітнього ступеня самостійно обирає найбільш оптимальні методи теоретичного дослідження і практичної роботи і ефективно застосовує їх і у всіх заданих йому питаннях.

6.3.2. типовий рівень. Досягнення цього рівня означає середнє чи добре оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. Здобувач освітнього ступеня може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички як в простих, так і в складних ситуаціях. Для типового рівня характерно наявність зв'язку між окремими знаннями, проте з точки зору цілісного підходу відчувається недостатність умінь і практичних навиків з оцінювання відповідної інформації у контексті сукупності знань. Здобувачу освітнього ступеня відомі важливі і деякі специфічні методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, він також може самостійно вибрати більшість з відомих йому методів та застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються у більшості ситуацій;

6.3.3. пороговий рівень. Досягнення цього рівня означає слабке чи задовільне оволодіння знаннями, уміннями та практичними навичками. У простих ситуаціях здобувач освітнього ступеня може застосувати отримані знання і демонструвати набуті уміння та практичні навички, але не здатний цього зробити при підвищенні рівня складності ситуації. Для порогового рівня характерна фрагментарність знань. Здобувачу освітнього ступеня в цілому відомі важливі методи теоретичного дослідження і практичної діяльності, але він не може самостійно вибрати більшість з відомих йому методів і застосувати їх у заданих ситуаціях. Загальні компетентності розкриваються в одиничних ситуаціях.

6.3.4. Ненабуття студентом хоча б порогового рівня знань, умінь та навичок, компетентностей у цілому з відповідної навчальної дисципліни оцінюється оцінками Fx та F і означає відповідно, що студент повинен повторно складати певний предмет чи повторно його прослухати і заново складати іспит або залік.

6.4. Для одержання оцінки «відмінно» студент повинен бути спроможним:

- демонструвати глибоке розуміння суспільних процесів та явищ, інформація про які отримана з різних джерел, а також робити про це аналітичні висновки та коментарі;

- здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень правової сфери у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- пропонувати власну обґрунтовану оцінку висновків, які виникають у процесі опрацювання відповідних матеріалів, включно з оцінкою щодо їх достовірності, обґрунтованості та важливості;
- давати переконливі та аргументовані оцінки на основі аналізу суперечливих позицій;
- проявляти ініціативу у проведенні самостійних досліджень та формуванні джерельної бази;
- диференціювати складність питань з певної теми і використовувати різноманітні інформаційні джерела для їх самостійного опрацювання;
- самостійно визначати обсяг та рівень засвоєння певного матеріалу і за необхідності підтримувати зворотній зв'язок для отримання відгуку і формування подальшого плану дій;
- використовувати державну мову та правничу термінологію на високому професійному рівні;
- вільно виступати перед різною аудиторією з достатньою обґрунтованістю теми, що висвітлюється;
- вільно дискутувати на складні професійні та суспільні теми;
- демонструвати знання і розуміння сучасних європейських правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів, розуміти особливості їх застосування та впливу в межах національної правової системи;
- здійснювати критичний і системний аналіз правових явищ та процесів;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права і особливості їх реалізації та застосування;
- виявляти проблем правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань у відповідності з принципами захисту прав людини і її основоположних свобод;
- демонструвати глибокі знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях права;
- застосовувати набуті знання у ситуаціях високої юридичної складності, аналізуючи факти і мотивовано обґрунтовуючи свій правовий висновок;
- здійснювати логічний, критичний і системний аналіз документів, демонструвати розуміння їх правового характеру і значення;
- самостійно готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у ситуації високої юридичної складності;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у ситуації високої юридичної складності.

6.5. Для одержання оцінки «добре» студент повинен бути спроможним:

- визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих правових умов та обставин;
- проводити збір і інтегрований аналіз правових матеріалів з різних джерел;
- давати обґрунтований висновок про концептуальні проблеми з певних питань правозастосування;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої правової проблеми;
- узгоджувати план власного правового дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами;
- використовувати різноманітні інформаційні правові джерела для засвоєння складних питань з певної теми;
- самостійно визначати і формулювати ті питання, з яких потрібна правова допомога і діяти відповідно до рекомендацій;
- вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію;
- викладати правовий матеріал відповідно до потреб певної аудиторії;
- висловлювати власні позиції із складних професійних та суспільних тем;
- належно використовувати правову фактичну і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- вільно використовувати для професійної правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей;
- працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів, пояснити особливості їх реалізації та взаємодії в межах національної правової системи;
- пояснювати зміст основних правових інститутів та процедур національного права;
- демонструвати переконливі знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях права;
- застосовувати набуті знання у юридично складних ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- самостійно готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у юридично складній ситуації;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у юридично складній ситуації;

6.6. Для одержання оцінки «задовільно» студент повинен бути спроможним:

- визначати вагомість та переконливість правових аргументів в оцінці відомих умов та обставин;
- проводити збір і аналіз матеріалів з різних джерел, але без достатньої репрезентативності;
- давати короткий висновок про концептуальні проблеми з певних правових питань без достатньої обґрунтованості;
- оцінювати недоліки і переваги правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- проводити під керівництвом правові дослідження та опрацьовувати матеріали у рамках стандартних професійних завдань за визначеними джерелами;
- використовувати основні правові інформаційні джерела для засвоєння питань з певної теми фаху правника;
- самостійно визначати ті правові питання, з яких потрібна допомога і виконувати відповідні вказівки;
- володіти письмовою та усною державною мовою, належно використовуючи правничу термінологію;
- викладати матеріал з певної правової проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань;
- відтворювати фактичний зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем;
- використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- знаходити для професійної діяльності доступні інформаційні ресурси та бази даних і акумулювати необхідну інформацію;
- здійснювати пошук інформації у стандартних пошукових системах, що використовуються в навчальних закладах;
- використовувати комп'ютерні програми у межах стандартного програмного забезпечення;
- адекватно виконувати поставлені завдання в групі і брати участь у груповій дискусії;
- демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права;
- демонструвати загальні знання та розуміння суті і змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права;
- застосовувати набуті знання у ситуаціях обмеженої складності, формувати обґрунтовані правові висновки;
- самостійно готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у ситуації обмеженої юридичної складності.
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у ситуації обмеженої юридичної складності.

6.7. Для одержання оцінки «незадовільно» студент повинен продемонструвати хоча б мінімальні знання, вміння та навички, а саме: фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладати його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкривати зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. У цьому випадку студент має право повторного проходження відповідної форми академічного контролю без повторного прослуховування курсу відповідної академічної дисципліни.

6.8. Якщо у студента практично відсутні навіть мінімальні знання, вміння, навички, фахові компетенції загалом, що забезпечуються певним предметом, то студент повинен повторно прослухати курс даної навчальної дисципліни.

6.9. Система оцінювання фахової підготовки бакалаврів міжнародного права включає різні методи, які дозволяють відстежувати досягнення здобувача цього освітнього рівня з точки зору здобуття ним необхідних результатів, оцінювати його теоретичні знання і прикладні навички у їх сукупності.

6.10. Студентам надається можливість до проведення оцінювання брати участь у прийнятті рішення щодо критеріїв оцінювання, методів оцінки результатів навчання, кількості та обсягу завдань.

6.11. Рівні результатів навчання адекватно визначають обсяг знань і вмінь здобувачів освітнього ступеня, отриманих ними у результаті навчання зі спеціальності 082 Міжнародне право.

7. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності

082 Міжнародне право

7.1. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем охоплює:

7.1.1. затвердження принципів і процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за результатами публічного обговорення за участі усіх зацікавлених сторін: професорсько-викладацького колективу, студентів і роботодавців;

7.1.2. затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійної програми зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем;

7.1.3. щорічне оцінювання здобувачів освітнього ступеня;

7.1.4. забезпечення якості науково-педагогічних працівників;

7.1.5. перегляд програм навчальних дисциплін, програм практик, навчально-методичного забезпечення організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня;

7.1.6. забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7.1.7. забезпечення публічної інформації про освітньо-професійну програму;

7.1.8. забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у працях наукових та науково-педагогічних працівників юридичного факультету університету і здобувачів вищої освіти.

7.2. Університет в особах Вченої ради університету та ректора університету затверджує принципи і процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем, які впливають з стратегічних цілей та ключових завдань Університету у якісній підготовці фахівців-правників. Систематичне та методичне забезпечення якості вищої освіти включає: постійну оцінку і перегляд освітньо-професійної програми, програм навчальних дисциплін та програм практик з метою забезпечення їх відповідності університетському стандарту вищої освіти зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем, професійним стандартам правничих професій, сучасним вимогам ринку праці, встановлює критерії та перелік вимог до змісту освітнього процесу і оцінювання здобувачів освітнього ступеня та науково-педагогічних працівників. Академічна політика забезпечення якості освітньо-професійних програм передбачає активну участь адміністрації, науково-педагогічних працівників і здобувачів освітнього ступеня у цьому процесі.

7.3. Університет затверджує освітньо-професійні програми зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем, а також здійснює їх моніторинг та періодичний перегляд. Структура освітньо-професійної програми, перелік навчальних дисциплін за вибором здобувача освітнього ступеня, базові місця для проходження практик переглядаються щорічно. Моніторинг та перегляд освітньо-професійної програми здійснюється з урахуванням пропозицій роботодавців та правничих громадських організацій.

7.4. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. Положення передбачає критерії та процедури такого оцінювання. Належне застосування визначених критеріїв та процедур забезпечує обґрунтоване, надійне та справедливе оцінювання. Форми оцінювання максимально виявляють якість засвоєння знань, а також умінь їх застосувати. Комбінуються різні форми оцінювання (тестова, письмова, усна) з метою глибше виявити компетентності здобувача вищої освіти, особливо вміння усно та письмово формулювати правову аргументацію та оцінку. Узагальнені показники успішності оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються на офіційних веб-сайтах університету та факультету і в інший спосіб.

7.5. Основою якісного виконання освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 082 Міжнародне право є компетентні і кваліфіковані науково-педагогічні працівники, які спроможні передати студентам знання і сформулювати у них

уміння та практичні навички, інші компетентності, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Університет затвердив відповідно до чинного законодавства Порядок прийняття на роботу та вимоги до осіб, які можуть обіймати посади науково-педагогічних працівників, що сприяє забезпеченню якості професорсько-викладацького складу за допомогою конкурсного добору на відповідні посади.

Оцінювання кваліфікації та компетентності науково-педагогічних працівників здійснюється у відповідності з їх науково-педагогічним і практичним досвідом, що включає участь у наукових дослідженнях, використання прогресивних методів викладання, визнання з боку професійного і академічного співтовариства, уміння спілкуватись іноземними мовами, участь у програмах підвищення кваліфікації, конференціях тощо. Основні вимоги до компетентності науково-педагогічних працівників передбачають добре володіння сучасними методиками викладання і знання навчальної дисципліни у наступних розрізах: основні правничі доктрини, принципи та інститути, на яких базується відповідна галузь права, знання судової практики, новітнього емпіричного матеріалу правозастосування, вміння формулювати під час навчання завдання і запитання студентам таким чином, щоб допомогти останнім якомога краще підготуватися до майбутньої професійної діяльності.

Оцінювання кваліфікації та компетентності науково-педагогічних працівників здійснюється як індивідуально – іншим науково-педагогічним працівником, так і колегіально – кафедрою, вченою радою факультету чи університету в залежності від функціонального завдання такого оцінювання. Обов'язковою складовою оцінювання кваліфікації та компетентності науково-педагогічних працівників є анонімне опитування студентів про якість забезпечення освітнього процесу відповідним науково-педагогічним працівником, що проводиться після закінчення кожного відповідного курсу, але не рідше як один раз на рік. Результати такого оцінювання науково-педагогічних працівників підлягають обговоренню на відкритому засіданні відповідної кафедри, Вченої ради факультету та оприлюдненню як на офіційному веб-сайті університету, так і на офіційних веб-сайтах факультету чи кафедри.

7.6. Важливою складовою внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є систематичний змістовний перегляд програм навчальних дисциплін, програм практик та методики викладання.

Освітній процес на юридичному факультеті університету враховує професійні вимоги до фахівців у галузі права, тому формування рефлексивних навичок у рамках освітньо-професійної програми створює можливості для розвитку зв'язку між теорією і практикою і для поширення кращого досвіду (здобувачі освітнього ступеня проводять аналіз теоретичних моделей і практичних правових ситуацій, виступають з публічними презентаціями своїх проектів на семінарах і конференціях, висувують пропозиції з організації їх практики).

Зміст навчальних дисциплін та їх актуальність переглядаються з урахуванням пропозицій практичних працівників. Їх професійний досвід використовується і у формі запрошення їх для викладання окремих навчальних дисциплін, проведення майстер-класів тощо.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає процедури оцінювання перегляду методики викладання правничих дисциплін.

Освітній процес базується на синтезі аудиторного навчання і самостійної роботи. Викладання не є механічним повторенням тексту юридичних джерел, а орієнтує студентів на уміння знаходити належні аргументи для вирішення обговорюваних питань. Основними завданнями викладання є:

7.6.1. визначення базових навчальних матеріалів (юридичних джерел, академічних праць тощо) і коротке обговорення їх з ухилом на найважливішу інформацію;

7.6.2. ідентифікація на основі навчальних матеріалів основних концепцій і їх обговорення у найрізноманітніших особистісних аспектах;

7.6.3. ідентифікація і обговорення практичних правових проблем, які впливають з навчальних матеріалів та правозастосовної практики;

7.6.4. вказівка на необхідні джерела для вирішення порушених проблем;

7.6.5. спрямування самостійної роботи студентів задля засвоєння ними курсу.

Метою самостійної роботи є належне засвоєння визначених навчальною програмою матеріалів і використання цих матеріалів для вирішення обговорюваної з викладачем проблематики.

У ході навчання застосовуються і поєднуються різні методи викладання і навчання:

7.6.6. викладання: лекція (традиційна та інтерактивна);

7.6.7. методи вправлення, спрямовані на розвиток практичних навичок: дискусія, дослідницька діяльність, індивідуальна чи групова робота над проектами, імітація, мозковий штурм. Реалізація вказаних методів здійснюється при домінуванні практичних і семінарських занять у середніх та невеликих групах;

7.6.8. методи, які стимулюють самостійну роботу (засвоєння матеріалу, аналіз прикладу, вирішення проблеми, імітація, пізнавальні ігри, індивідуальний пошук проблем, методи контролю і самоконтролю);

7.6.9. методи дослідницького характеру (пошук інформації, аналіз і синтез інформації, аналіз відповідних дій, застосування конкретного методу дослідження, інтерпретація даних тощо) лежать в основі самостійної роботи.

Методи контролю і самоконтролю становлять собою самостійну групу методів – це методи, які гарантують науково-педагогічному працівнику і здобувачам освітнього ступеня зворотній зв'язок у ході навчання і дають здобувачу освітнього ступеня можливість провести у ході навчання

поглиблене дослідження прикладного характеру, яке у подальшому реалізується у кваліфікаційній роботі.

7.7. Університет забезпечує достатні навчальні ресурси для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня. Студенти мають вільний доступ до всіх навчально-методичних матеріалів, у тому числі використовуючи он-лайн доступ. Навчально-методичні матеріали, окрім теоретичного характеру містять матеріали для формування належних практичних навичок та умінь.

Освітній процес передбачає можливість для здобувачів освітнього ступеня під час семінарських чи практичних занять формувати уміння та практичні навички з організації командної роботи у невеликих групах (по 5-7 осіб), а також міжгрупової конструктивної змагальності.

Університет надає здобувачам освітнього ступеня бакалавр міжнародного права найрізноманітніші форми академічної допомоги, включаючи випуск студентських видань, організацію тематичних лекцій та майстер-класів відомих професорів інших правничих шкіл, включаючи і зарубіжні правничі школи, оцінювання зворотного зв'язку від організації навчання (анкетування), створення умов для навчання осіб з додатковими потребами; надання психологічної допомоги, ознайомлення з можливостями майбутньої професійної кар'єри тощо.

7.8. Використання інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом є одним з важливих елементів у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Університет впроваджує ефективні механізми збору, аналізу і використання відповідної інформації для дієвого управління освітнім процесом. Для цього використовуються електронні бази даних (обліку адрес електронної пошти здобувачів освітнього ступеня, їх поточної успішності, набраних кредитів ЄКТС, банку даних працевлаштування та професійної кар'єри випускників тощо), а також сучасні он-лайн комунікації між структурними підрозділами, науково-педагогічними працівниками та студентами. Це дозволяє забезпечувати зворотній зв'язок і впроваджувати адаптивну управлінську модель.

Зворотній зв'язок дає можливість постійно досліджувати і оцінювати ефективність співпраці у освітньому процесі, а також планувати перспективи його удосконалення.

7.9. Університет запровадив ефективну систему запобігання та виявлення академічного плагіату у працях наукових та науково-педагогічних працівників юридичного факультету і здобувачів освітнього ступеня «бакалавр міжнародного права», послідовно реалізує політику академічної доброчесності.

Університет постійно оприлюднює оновлену, неупереджену та об'єктивну публічну інформацію про освітньо-професійну програму зі спеціальності 082 Міжнародне право за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з інформацією про навчальні курси, програми практик, програми стажування, міжнародну співпрацю з питань вдосконалення підготовки правників тощо.

**Профіль освітньо-професійної програми
бакалавра зі спеціальності 082 Міжнародне право**

<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС за 4 навчальні роки
<i>Вищий навчальний заклад</i>	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
<i>Акредитуюча інституція</i>	Національна агенція забезпечення якості вищої освіти
<i>Період акредитації</i>	Програма впроваджена в 2016 році
<i>Рівень програми</i>	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
Ціль програми	
Загальна мета програми – розвинути у студентів професійні навички в предметній області за рахунок глибокого розуміння правових явищ і процесів, їх причинно-наслідкових зв'язків, а також вміння використовувати їх у практичній діяльності у сфері права та міжнародного права.	
Характеристика програми	
<i>Предметна область, напрям</i>	Міжнародне право. Основна частина роботи для отримання ступеня бакалавра, що відповідає 240 кредитам ЄКТС, присвячена формуванню основних компетентностей, які спрямовані на здобуття студентами глибоких теоретичних знань та практичних навичок для успішного виконання професійних обов'язків за спеціальністю 082 Міжнародне право.
<i>Фокус програми: загальна / спеціальна</i>	Формування у студента загальних та фахових компетентностей на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, достатніх для отримання відповідних теоретичних та практичних знань, умінь, навичок за спеціальністю 082 «Міжнародне право».
<i>Орієнтація програми</i>	Практична складова є ключовою (визначальною) при вивченні правових процесів і явищ.
<i>Особливості програми</i>	Більшість зусиль студента присвячені безпосередньо самостійній роботі над дисциплінарною проблематикою за спеціальністю 082 «Міжнародне право».
Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Працевлаштування</i>	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 082 Міжнародне право. Випускники отримують можливості займатися

	аналітичною, прогностичною, консультативною роботою у сфері міжнародних відносин суб'єктів підприємництва, брати участь у дипломатичних переговорах і зустрічах, провадити аналіз міжнародної інформації, дослідження світового ринку та тенденцій його розвитку, консультативну, експертну діяльність у міністерствах та відомствах, на підприємствах публічного та приватного секторів економіки, в чисельних інститутах громадянського суспільства, в судах, адвокатурі й нотаріаті.
<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчання за програмою другого (освітньо-професійного) рівня вищої освіти.
Стиль та методика навчання	
<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Стиль навчання. Базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному підході до кожного студента. Форма навчання за програмою: денна.
<i>Система оцінювання</i>	Загальна оцінка формується на основі заліково-езаменаційних сесій та державної атестації.
Програмні компетентності	
<i>Загальні</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати у професійній і соціальній діяльності. • Аналітичних здібностей. • Навичок управління інформацією. • Здатність виявляти актуальні проблеми. • Вміння здійснювати теоретичний аналіз проблем у сфері права. • Здатність пропонувати та обґрунтовувати власну позицію. • Володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин інтелектуальної власності. • Розуміння необхідності участі в конкурсах та грантових і стипендіальних програмах. • Знання основ методології, техніки і організації професійної діяльності, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної діяльності. • Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних досягнень у сфері права. • Генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних областях. • Здатність репрезентувати результати власної

	<p>професійної діяльності та аргументовано їх обстоювати.</p>
<p><i>Фахові</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Системне розуміння історичних етапів формування правової думки у сфері міжнародного права, вміння використовувати теоретичну спадщину минулого у своїй власній професійній діяльності. • Розуміння тенденцій, закономірностей, факторів і умов формування юридичної науки, у тому числі й у сфері міжнародного права, її місця в системі соціально-гуманітарного знання, правової політики, правової культури громадян і суспільства в цілому. • Оволодіння сучасними правовими теоріями і концепціями та здатність до їх критичного аналізу й оцінки. • Здатність застосовувати інтелектуальний інструментарій, понятійно-категоріальний апарат, необхідний для формування професійної позиції правника-міжнародника. • Здатність аналізувати конкретні правові явища, ситуації та процеси із застосуванням доступного аналітико-прогностичного інструментарію. • Здатність планувати та здійснювати власну професійну діяльність. • Знання Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод і прецедентної практики Європейського суду з прав людини. • Знання стандартів європейського публічного та приватного права. • Знання основ права Ради Європи та права Європейського Союзу. • Поглиблення знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право; кримінальне і кримінальне процесуальне право. • Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. • Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції. • Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

- Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

Програмні результати навчання

- Здатність демонструвати знання та навички, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень прикладних, галузевих та міжгалузевих юридичних наук, здійснювати критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять сучасної юридичної науки;
- Вміння тлумачити і правильно застосовувати норми як вітчизняного, так і зарубіжного матеріального та процесуального права;
- Здатність вивчати, аналізувати й оцінювати обставини справи, у тому числі й обтяженої іноземним елементом;
- Вміння здійснювати правильну юридичну класифікацію;
- Здатність здійснювати процесуально-документальне оформлення результатів розгляду юридичної справи, іншої юридичної документації, у тому числі й іноземною мовою;
- Вміння вести юридичну статистику, здійснювати аналіз статистичних даних як вітчизняного, так й іноземного походження;
- Здатність здійснювати заходи щодо усунення умов і причин юридичних деліктів у межах професійних обов'язків;
- Вміння здійснювати повноваження відповідно до компетенції правовика-міжнародника;
- Здатність здійснювати контроль за реалізацією юридичних рішень, у тому числі й судів іноземної чи міжнародної юрисдикції;
- Вміння використовувати стандартні форми та методи контролю;
- Здатність застосовувати визначені юридичні процедури контролю;
- Вміння здійснювати заходи контролю відповідно до компетенції юриста-міжнародника;
- Здатність розробляти пропозиції щодо усунення недоліків у правовому забезпеченні діяльності установ, підприємств (у тому числі й з іноземним елементом), організацій (у тому числі й міжнародних);
- Вміння забезпечувати реалізацію Конституції, законів України та відповідних міжнародних конвенцій у випадку посягань на права і свободи, честь і гідність людини, права держави, права юридичних осіб, об'єднань громадян тощо;
- Здатність здійснювати оперативні організаційно-правові заходи щодо забезпечення виборчого процесу (у тому числі й за міжнародними стандартами);
- Вміння проводити оцінку легітимності юридичних процедур виборчого процесу;
- Здатність здійснювати легалізацію суб'єктів господарської та підприємницької діяльності, підприємств, установ організацій, громадських і благодійних організацій тощо (у тому числі й з іноземним елементом);
- Вміння здійснювати юридичне оформлення суб'єктивних прав і фактів;
- Вміння на основі даних статистичної звітності, бухгалтерського обліку та аналізу

стану локальної правотворчості оцінювати ефективність локальних нормативних актів;

- Вміння проведення експертизи локального нормативного акту, у тому числі й іноземного походження;
- Здатність здійснювати організаційно-технічний супровід погодження проекту локального нормативного акту та набрання локальними нормативними актами юридичної сили нормативного акту;
- Вміння здійснювати систематизацію локальних нормативних актів;
- Здатність давати консультації та роз'яснення з юридичних питань відповідно до компетенції правника-міжнародника;
- Вміння складати проекти заяв, скарг та інших документів правового характеру, у тому числі й у сфері міжнародних відносин;
- Здатність давати консультації та роз'яснення з питань нотаріальної діяльності та вчинення нотаріальних дій відповідно до компетенції юриста-міжнародника;
- Вміння ведення діловодства та нотаріального архіву;
- Здатність забезпечувати дотримання вимог і стандартів до організації праці, галузевих нормативних актів;
- Вміння впроваджувати у професійну діяльність нові методики і науково-технічні досягнення;
- Здатність презентувати результати власної професійної діяльності у фаховому контексті, усно та письмово, українською, англійською та німецькою мовами;
- Вміння формувати інформаційно-пошукові, реєстраційні та статистичні документи;
- Здатність використовуючи оргтехніку, документально оформляти управлінські рішення, вести кореспонденцію;
- Вміння давати відповіді на заяви та скарги фізичних та юридичних осіб;
- Здатність виконувати професійні обов'язки правника-міжнародника відповідно до принципів незалежності, верховенства права, законності, конфіденційності тощо;
- Вміння сприяти здійсненню ідеї правосуддя у правовій державі;
- Здатність застосовувати і виконувати правила етики юриста.

Гарант освітньої програми

доц. О. В. Руденко

Декан юридичного факультету

проф. П.С. Пацурківський

Ректор

проф. С. В. Мельничук